Αέρηδες: Η συνοικία της Πλάκας γύρω από το μνημείο «Ωρολόγιο του Κυρρήστου», πήρε το όνομά της από αυτό, καθώς περισσότερο είναι γνωστό ως «οι Αέρηδες».

Αθήνα: Στην αρχαιότητα και προς τιμήν της θεάς Αθηνάς, όλοι οι συνοικισμοί είχαν το όνομα Αθήνη. Ο Θησέας τους ένωσε σε μια πόλη που την ονόμασε «Αθήναι» (πληθυντικός του Αθήνη). Όταν, στα 1976, επήλθε η ισοτιμία της δημοτικής με την καθαρεύουσα, επικράτησε ο ενικός της λέξης (Αθήνα), που είχε επιβληθεί από τον μεσαίωνα.

Ακαδημία (Πλάτωνος): Περιοχή που κατά την αρχαιότητα ήταν αφιερωμένη στον τοπικό ήρωα Ακάδημο.

Αμπατζήδικα: Η συνοικία πήρε το όνομά της από τα μαγαζιά χοντρών υφασμάτων (αμπάδες), που ήταν συγκεντρωμένα στο σημείο αυτό της Πλάκας.

Αμπελόκηποι: Κατά μια εκδοχή, η περιοχή πήρε το όνομά της από τα πολλά αμπέλια που υπήρχαν εκεί, κατ' άλλη από παραφθορά του αρχαίου δήμου Αλωπεκής, που υπέθεταν ότι βρισκόταν εκεί. Μια τρίτη εκδοχή αναφέρει ότι το τοπωνύμιο προέρχεται από παραφθορά της λέξης Αγγελόκηποι.

Αναφιώ τικα: Από την καταγωγή (νησί Ανάφη) των δυο πρώτων εκεί οικιστών (του ξυλουργού Γ. Δαμίγου και του κτίστη Μ. Σιγάλα) καθώς και των συμπατριωτών τους που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή τον ΙΘ' αιώνα.

Αττική: Η συνοικία πήρε το όνομά της από την ομώνυμη πλατεία, την οποία ονόμασαν έτσι οι «Σιδηρόδρομοι Αττικής», που είχαν εκεί κεντρικό σταθμό (σήμερα, κομβικό του μετρό).

Βάθη ή **Βάθεια**: Από το βαθούλωμα, στο οποίο λίμναζαν τα νερά του ρέματος Κυκλόβορου που κατέβαινε από τη μετέπειτα οδό Μάρνη και χυνόταν στον Κηφισό. Σήμερα, η τριγωνική πλατεία Βάθης.

Βαρυμπόμπη: Πιστεύεται ότι η ονομασία έχει αρβανίτικη προέλευση, από το όνομα των οικιστών ή από την λέξη «βαρ» (βάραθρο).

Βέικου: Η συνοικία ανάμεσα στου Μακρυγιάννη και το Κουκάκι ονομάστηκε έτσι τιμητικά στη μνήμη του Σουλιώτη ήρωα Λάμπρου Βέικου που, στα 1827, σκοτώθηκε στη μάχη του

Ανάλατου.

Βέικου άλσος (Αττικό άλσος): Από το επίθετο των κληρονόμων του Λάμπρου Βέικου, στους οποίους το κράτος παραχώρησε την έκταση στους πρόποδες των Τουρκοβουνίων, στις παρυφές του δήμου Γαλατσίου.

Βικτωρίας: Η συνοικία γύρω από την ομώνυμη πλατεία, πρώην Κυριακού. Πήρε το όνομά της από την βασίλισσα της Βρετανίας, η οποία (το 1864) παραχώρησε στην Ελλάδα τα Επτάνησα.

Βοτανικός: Η συνοικία ονομάστηκε έτσι από τον Βοτανικό κήπο της περιοχής, όπου οι εγκαταστάσεις της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής.

Γέρακας: Ονομασία που δόθηκε τιμητικά στην περιοχή, καθώς ο μεγαλοκτηματίας Ιέρακας, μετά από πολύχρονο δικαστικό αγώνα (τον ΙΣΤ' αιώνα), την χάρισε στη μονή Πεντέλης.

Γηροκομείο: Η συνοικία πήρε το όνομά της από την εκεί ύπαρξη του Γηροκομείου Αθηνών, το οποίο ξεκίνησε να λειτουργεί στην τοποθεσία αυτή, επί της οδού Κηφισίας, το 1907.

Γκάζι: Η συνοικία πήρε το όνομα από το εργοστάσιο παραγωγής φωταερίου (γκαζιού) που ιδρύθηκε εκεί στα 1857.

Γκύζη: Το όνομα δόθηκε στη συνοικία για να τιμηθεί ο σπουδαίος Έλληνας ζωγράφος Νικόλαος Γύζης (1842 - 1900). Επειδή έζησε πολλά χρόνια στην Γερμανία, υπέγραφε τους πίνακές του με λατινικούς χαρακτήρες, που αποδίδονται στα ελληνικά «Γκύζης».

Γούβα: Πήρε το όνομά της από το γεγονός ότι το βορεινό της τμήμα βρίσκεται σε βαθούλωμα του εδάφους, στα νοτιοανατολικά σύνορα της Αθήνας, εκεί όπου παλιά υπήρχε έλος.

Γουδή: Η συνοικία χρωστά το όνομά της στην σπετσιώτικη οικογένεια Γουδή, στην οποία δόθηκε η περιοχή, σε αναγνώριση των θυσιών της στην διάρκεια της επανάστασης του 1821.

Δοργούτι: Η συνοικία που απορροφήθηκε από τον Νέο Κόσμο έλκει την ονομασία της από τον μεγαλοκτηματία που κατείχε ολόκληρη την περιοχή. Κατά τους μεν ήταν Έλληνας και λεγόταν Δοργούτης, κατ' άλλους Τούρκος με το όνομα Δοργούτ αγάς.

Ελαιώ νας: Κατά την αρχαιότητα, η περιοχή ήταν κατάφυτη από ελιές, που έδιναν σπουδαίας ποιότητας λάδι στους Αθηναίους.

Ελληνορώ σων: Η συνοικία δεξιά κι αριστερά της οδού Κατεχάκη πήρε το όνομά της από την εκεί εγκατάσταση προσφύγων που προέρχονταν από τη Ρωσία.

Εξάρχεια: Η συνοικία πήρε το όνομά της από τον Ηπειρώτη Έξαρχο, που διατηρούσε μεγάλο μπακάλικο στην περιοχή (στην γωνία των σημερινών Θεμιστοκλέους και Σολωμού).

Ερυθρός Σταυρός: Η ονομασία της περιοχής προέρχεται από το νοσοκομείο «Ερυθρός Σταυρός», που ξεκίνησε να κτίζεται εκεί το 1927 και λειτουργεί από τον Δεκέμβρη του 1930.

Ευαγγελισμός: Η ονομασία της περιοχής προέρχεται από το νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», που, με πρωτοβουλία της βασίλισσας Όλγας, ξεκίνησε να κτίζεται το 1881 και λειτουργεί από τον Μάρτη του 1884.

Θησείο: Ο παραδοσιακός οικισμός στα ΒΔ της Ακρόπολης πήρε το όνομά του από τον παρακείμενο ναό του Ηφαίστου που, λαθεμένα, θεωρήθηκε ότι ήταν αφιερωμένος στον ήρωα Θησέα.

Ιλίσια: Η ονομασία της συνοικίας προέρχεται από τον ποταμό Ιλισό, που την διέσχιζε και σήμερα έχει «υπογειοποιηθεί» (κάτω από τις οδούς Μιχαλακοπούλου και Καλλιρόης).

Καλογρέζα: Παράδοση αναφέρει ότι εκεί υπήρχε παράρτημα μοναστηριού που ίδρυσε η Αγία Φιλοθέη με την ονομασία «μοναστήρι της καλογραίας» και, από παραφθορά, η γύρω περιοχή ονομάστηκε έτσι. Κατ' άλλους, η λέξη έχει αρβανίτικη προέλευση και σημαίνει «καλόγρια».

Κεραμεικός: Οφείλει την ονομασία του στον γειτονικό αρχαιολογικό χώρο, νεκροταφείο της αρχαίας Αθήνας, με την περιοχή να ανήκει στον δήμο Κεραμέων.

Κλωναρίδου: Η συνοικία, προς το τέρμα της οδού Πατησίων, οφείλει το όνομά της στους αδελφούς Μιλτιάδη και Ερρίκο Κλωναρίδη, οι οποίοι, σε οικόπεδο της περιοχής, διατηρούσαν το εργοστάσιο «Ζυθοποιεία και Παγοποιεία Μ. και Ε. Κλωναρίδης Ο. Ε.», που ολοκληρώθηκε το 1903.

Κολοκυνθού: Από την αρχαία λέξη «κολοκύνθη» που έφτασε στις μέρες μας ως κολοκύθα, περιοχή όπου καλλιεργούνταν κολοκυθιές. Εκεί, υπήρχε και εκκλησάκι αφιερωμένο στην «Παναγία την Κολοκυθιώτισσα».

Κολωνάκι: Ονομάστηκε έτσι από μια κολόνα ύψους περίπου δυο μέτρων, που βρισκόταν στην πλατεία Δεξαμενής και είχε τοποθετηθεί για να αποτρέπει επιδημίες. Η πρόληψη προϋπέθετε θυσία δυο δίδυμων μοσχαριών, πριν από την τοποθέτηση της μικρής κολόνας. Στα 1938, μεταφέρθηκε στην πλατεία Φιλικής Εταιρείας, γνωστή ως πλατεία Κολωνακίου, και έδωσε το όνομά της στην γύρω συνοικία.

Κολωνός: Συνοικία στην δυτική Αθήνα που διατηρεί το αρχαίο της όνομα (Ίππειος Κολωνός).

Κουκάκι: Η περιοχή πήρε το όνομά της από το εργοστάσιο σιδερένιων κρεβατιών και το σπίτι που ο Γεώργιος Κουκάκης διατηρούσε στην περιοχή.

Κουμουνδούρου: Συνοικία γύρω από την ομώνυμη πλατεία (επίσημα, πλατεία Ελευθερίας). Οφείλει το όνομά της στον πρωθυπουργό Αλέξανδρο Κουμουνδούρο (1815 - 1883) που κατοικούσε στην παρακείμενη οδό Πειραιώς.

Κουντουριώ τικα: Η συνοικία απέναντι στο γήπεδο του Παναθηναϊκού, στη λεωφόρο Αλεξάνδρας ονομάστηκε έτσι, όταν, με ενέργειες του πρώτου προέδρου της Δημοκρατίας, Παύλου Κουντουριώτη, η εκεί περιοχή δόθηκε για να κτιστούν διαμερίσματα που στέγασαν πρόσφυγες μετά τη μικρασιατική καταστροφή.

Κυνοσάργους (προάστιο): Λέγεται ότι στην διάρκεια μιας θυσίας στον Ηρακλή, στον οποίο ήταν αφιερωμένο το προάστιο, ένας σκύλος άρπαξε κομμάτι από το σφάγιο κι άρχισε να τρέχει. Κάποτε, σταμάτησε, οπότε εκείνο το σημείο, το «κυνός άργος (=στάθμευση)», έδωσε το όνομά του σε ολόκληρη την περιοχή.

Κυπριάδου ή **Κηπούπολη Κυπριάδη**: Η συνοικία στα βόρεια της Αθήνας, στα σύνορα με τον δήμο Γαλατσίου, δημιουργήθηκε από τον γεωπόνο - μηχανικό Επαμεινώνδα Κυπριάδη, ο οποίος, στα 1919, ίδρυσε εταιρεία με σκοπό τη μετατροπή της περιοχής σε πρότυπο οικισμό.

Κυψέλη: Έλκει το όνομά της από τα μεσαιωνικά τοπωνύμια της περιοχής Διψέλι και Γυψέλι που είναι άγνωστο, τι σημαίνουν (πιθανολογείται ότι το Γυψέλι οφείλεται στους γύπες που κατακλύζανε τα γειτονικά Τουρκοβούνια). Το Κυψέλη, καθιερώθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα.

Λιόπεσι: Από το αρβανίτικο όνομα Λιόπεσης.

Λιόσια: Από το όνομα του αρχηγού φατρίας Αρβανιτών (Πέτρου Λιόσια) που εγκαταστάθηκαν εκεί τον ΙΕ' αιώνα.

Λόφος Σκουζέ: Από το όνομα της οικογένειας Σκουζέ που, πριν από την επανάσταση του 1821, απέκτησε μεγάλες εκτάσεις στην περιοχή. Στην αρχαιότητα, ονομαζόταν λόφος της Ευχλόου Δήμητρος.

Λυκαβηττός: Η συνοικία γύρω από τον Λυκαβηττό πήρε το όνομά της, όταν η Αθήνα ελευθερώθηκε από την τουρκική κατοχή και ο λόφος επανέκτησε το αρχαίο όνομά του. Ως τότε, αναφερόταν ως Αγχεσμός (από άγαλμα του Αγχεσμίου Διός που εικάζεται ότι βρισκόταν στην βορειοανατολική κορυφή του λόφου).

Μαγκουφάνα (Πεύκη): Η ονομασία προέρχεται από το επώνυμο της αρχοντικής οικογένειας του Θεόδωρου Μαγκαφά, στην οποία (τον ΙΣΤ' αιώνα) οι Τούρκοι παραχώρησαν μεγάλη έκταση στην περιοχή.

Μακρυγιάννη: Η συνοικία προέκυψε μετά το 1864, όταν οι κληρονόμοι του ήρωα Ιωάννη Μακρυγιάννη μετέτρεψαν σε οικόπεδα και πούλησαν το ανατολικό τμήμα της έκτασης, που το κράτος τους είχε παραχωρήσει (ολόκληρη τη νότια πλευρά της Ακρόπολης).

Μαλακάσα: Ονομασία που προέρχεται από τους Αρβανίτες Μαλακασαίους, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν εκεί.

Μαρκόπουλο: Ονομασία που προέρχεται από το όνομα αρχηγού φατρίας Αρβανιτών οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ή από το ρωμαϊκό όνομα Μάρκος και την βυζαντινή κατάληξη -πουλο

Μενίδι (Αχαρνές): Κατ' άλλους, το όνομα προέρχεται από την αρχαία «μαινίδα» (μικρό ψάρι, μαρίδα), κατ' άλλους από τον αρχαίο δήμο Παιονιδών. Τρίτη άποψη είναι ότι, μετά την εκεί εγκατάσταση Αρβανιτών, ο μεγαλοϊδιοκτήτης Μενίδης έδωσε το όνομά του στην περιοχή.

Μεταξουργείο: Όταν η Αθήνα ορίστηκε ως η πρωτεύουσα του νεαρού ελληνικού κράτους (το 1834), ο Γεώργιος Καντακουζηνός έκτισε εκεί μέγαρο, με την προοπτική να το κάνει εμπορικό κέντρο, καθώς τα ανάκτορα προορίζονταν να ανεγερθούν στην Ομόνοια. Η αλλαγή της τοποθεσίας των ανακτόρων ματαίωσε την δημιουργία του κέντρου. Το κτίριο αγοράστηκε από τη «Σηρική Εταιρεία της Ελλάδος Αθανάσιος Δουρούτης & Σία», η οποία (1854) εγκατέστησε εκεί εργοστάσιο επεξεργασίας μεταξιού, με την γύρω περιοχή να παίρνει αυτό το όνομα.

Μετς: Η συνοικία πήρε το όνομά της από την μπιραρία «Metz», που η γερμανική οικογένεια ζυθοποιών, Φιξ, άνοιξε στην περιοχή. Το όνομα αναφέρεται στην γαλλική πόλη, Μετς, η οποία έπεσε στους Πρώσους, στον Γαλλοπρωσικό πόλεμο του 1870 - 71.

Μοναστηράκι: Μικρό μοναστήρι, όνομα που προέκυψε από τον εκεί ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στην πλατεία (Μοναστηριακίου) που κάποτε αποτελούσε μετόχι της μονής Καρέα στον Υμηττό.

Μπογιάτι (Άγιος Στέφανος και Άνοιξη): Κατά μια εκδοχή, το όνομα προέρχεται από τον Αρβανίτη Μπούα ή από την αρβανίτικη λέξη «μπου» (νερό) ή από τον επί τουρκοκρατίας μεγαλοτσιφλικά Μπογιάτ αγά. Κατ' άλλη, προέρχεται από την «μπογιά» (βαφή), επειδή εκεί φύτρωνε ριζάρι, φυτό με ρίζες που παράγουν κόκκινο χρώμα.

Μπραχάμι (Άγιος Δημήτριος): Ολόκληρη η περιοχή ανήκε στον Μπραχάμ πασά, που της έδωσε το όνομά του.

Νεάπολη: Ως πρώτη επέκταση της Αθήνας, ήταν η Νέα Πόλη.

Παγκράτι: Βρίσκεται στην θέση του αρχαίου δήμου Άγρας, όπου υπήρχε κέντρο λατρείας του Ηρακλή Παγκράτη (παγκρατής, αυτός που τα πάντα κρατά), απ' όπου και η σημερινή ονομασία της συνοικίας.

Πατήσια: Μια αμφίβολη άποψη αναφέρει ότι η λέξη προέρχεται από το τουρκικό «πατισάχ» (μεγάλος βασιλιάς), επειδή εκεί ο Μωάμεθ Β' ο Πορθητής έμεινε και θαύμασε τους κήπους της περιοχής (1458). Αναφέρεται και ως παραφθορά του επιρρηματικού τύπου «Βατήσι», από το όνομα του αρχαίου δήμου (της) Βατής που κάλυπτε τα σημερινά Πατήσια και τμήματα από το Γαλάτσι και τα Τουρκοβούνια. Με πολλούς ερευνητές να υιοθετούν το ότι τα Πατήσια είναι παραφθορά της προηγούμενης ονομασίας «Παραδείσια», με την οποία αποκαλούσαν την περιοχή.

Πεδίο του Άρεως: Η συνοικία πήρε το όνομά της από το ομώνυμο άλσος, το μεγαλύτερο της Αθήνας, που οφείλει την ονομασία του στο ότι, επί βασιλείας του Όθωνα (μπροστά στον εκεί ναό των Ταξιαρχών), γίνονταν ασκήσεις του ιππικού (κατά το λατινικό,

Campus Martius) που έδρευε σε γειτονικό στρατόπεδο (κατεδαφίστηκε στα 1930).

Πετράλωνα: Στην περιοχή (ως πριν από την δεκαετία του 1950) υπήρχαν μεγάλα πέτρινα αλώνια που έδωσαν το όνομα στη συνοικία.

Πικέρμι: Όνομα που προέρχεται από τον ιδιοκτήτη της περιοχής, στα βυζαντινά χρόνια, άρχοντα Επικέρνη (τίτλος του αρμόδιου για το κέρασμα αυλικού).

Πλάκα: Το όνομα προέκυψε από μια άσπρη πλάκα που βρισκόταν στην διασταύρωση των οδών Θέσπιδος, Αδριανού και Τριπόδων, από την οποία ονομάστηκε η γύρω περιοχή και, στη συνέχεια, ολόκληρη η Παλιά Αθήνα. Κατ' άλλη ερμηνεία, η ονομασία προέρχεται από την αρβανίτικη λέξη «πλακ» που σημαίνει παλιά (Πλάκ Αθήνα, Παλιά Αθήνα), καθώς στα τέλη του ΙΣΤ' αιώνα εγκαταστάθηκαν εκεί Αρβανίτες διωγμένοι από το Ναύπλιο. Μια τρίτη άποψη, παραπέμπει στο γεγονός ότι η περιοχή αποτελεί ίσωμα.

Πλατεία Αγάμων (**Αμερικής**): Συνοικία που πήρε το όνομά της από την εκεί πλατεία, όπου ξέσπασαν διαμαρτυρίες των αγάμων, όταν, στην δεκαετία του 1890, το κράτος θέλησε να φορολογήσει όσους άνω των 30 χρόνων δεν ήταν παντρεμένοι με την δικαιολογία της ίσης μεταχείρισης με τους παντρεμένους και της επίλυσης του δημογραφικού προβλήματος. Στα 1927, βαπτίστηκε πλατεία Αμερικής σε ένδειξη τιμής για την βοήθεια των Αμερικανών προς την Ελλάδα, μετά τη μικρασιατική καταστροφή. Αρχικό όνομα της πλατείας και της γύρω περιοχής ήταν το «Ανθεστηρίων», καθώς γιορταζόταν

εκεί η πρωτομαγιά.

Πλατεία Κλαυθμώ νος: Στην διάρκεια του 19ου αιώνα στην τότε πλατεία 25ης Μαρτίου, όπου βρισκόταν το υπουργείο Οικονομικών, μαζεύονταν και θρηνούσαν οι απολυμένοι υπάλληλοι, τους οποίους η κάθε νέα κυβέρνηση έδιωχνε για να τοποθετήσει στις θέσεις τους δικούς της ψηφοφόρους. Σε χρονογράφημά του στην Εστία, ο Δημήτριος Καμπούρογλου (1852 - 1942) την είπε πλατεία Κλαυθμώνος, όνομα που καθιερώθηκε (επίσημα, από το 1989, ονομάζεται πλατεία Συμφιλιώσεως).

Πολύγωνο: Τα δικαστήρια στεγάζονται στα κτίρια όπου παλαιότερα υπήρχε η Σχολή Ευελπίδων. Η συνοικία μάλλον πήρε το όνομά της από την πολυγωνική εξέδρα που στηνόταν απέναντι στην είσοδο της σχολής, για να παρακολουθούν οι επίσημοι τις παρελάσεις των ευέλπιδων. Κατ' άλλη εκδοχή, η εξέδρα στηνόταν στο πεδίο του Άρεως, για τις ανάγκες της μπάντας που ψυχαγωγούσε τους κατοίκους τις Κυριακές και αργίες.

Πόρτο Ράφτη: Από το άγαλμα γυναίκας που βρέθηκε στο μεγαλύτερο νησί, στην έξοδο της περιοχής και οι ντόπιοι ονομάζουν «(ο) Ράφτης», σε συνδυασμό με την αλβανική λέξη rrapthi
, που σημαίνει «μικρό πλατάνι».

Προμπονάς: Η βορειότερη συνοικία της Αθήνας πήρε το όνομά της από τον γιατρό Δημήτριο Προμπονά, από τη Νάξο, που, το 1949, κληροδότησε την περιουσία του στην

πολεμική αεροπορία και περίπου σαράντα στρέμματα γης στον δήμο Αθηναίων, με προοπτική να εξελιχθεί σε πρότυπο κήπο.

Προφήτης Δανιήλ: Η συνοικία γύρω από τον ομώνυμο ναό, στη λεωφόρο Αθηνών, από τον οποίο πήρε το όνομά της.

Ριζούπολη: Η συνοικία οφείλει το όνομά της στον Ιωάννη Ριζόπολη, ο οποίος, στις αρχές του 20ού αιώνα, άνοιξε στην περιοχή δρόμους κι έκτισε πολλά σπίτια και καταστήματα.

Ρουφ: Οφείλει το όνομά της στον, ελληνικής καταγωγής (από την πατρινή οικογένεια των Ρούφων) Βαυαρό Ρουφ, που είχε μεγάλες εκτάσεις στην περιοχή. Η συνοικία μπήκε στο σχέδιο πόλης το 1932.

Σεπόλια: Παραφθορά του αρχαίου Έσω - πόλις.

Σπάτα: Από το όνομα αρχηγού της φατρίας Αρβανιτών (Πέτρου Μπούα Σπάτα), που

εγκαταστάθηκαν εκεί τον ΙΕ' αιώνα.

Τατόι: Ονομασία που προέκυψε, μετά την εκεί εγκατάσταση του Αρβανίτη αρχηγού φάρας, που λεγόταν Τατόη.

Τουρκοβούνια: Συνοικία στην περιοχή της ομώνυμης λοφοσειράς, που πήρε το όνομά της είτε από το εκεί τουρκικό νεκροταφείο είτε από το στρατόπεδο του κατακτητή της Αττικής, το 1456 - 58, Ομάρ πασά. Το προηγούμενο όνομά της ήταν Λυκοβούνια, ενώ, στην αρχαιότητα λεγόταν Αγχεσμός.

Φιλοθέη: Όνομα που δόθηκε στην περιοχή (ως τότε, κοινότητα Νέας Αλεξάνδρειας) το 1934, επειδή εκείνη την χρονιά ανακαλύφθηκε εκεί η κρύπτη της Αγίας Φιλοθέης.

Χαλάνδρι: Όνομα που κατά πάσα πιθανότητα προέρχεται από τις τουρκικές λέξεις «χαλά» (θείος) και «ντερέ» (ρεματιά): Χαλά-ντερέ, η ρεματιά του θείου, όπου «θείος» ο Τούρκος ή Αρβανίτης μεγαλοϊδιοκτήτης της περιοχής.

Χαρβάτι (Παλλήνη): Από την τουρκική λέξη «Χαρβάτι» που σημαίνει Κροάτης (Χρωβάτης, κατά τους Βυζαντινούς). Υποθέτουν ότι, επί τουρκοκρατίας, η περιοχή ανήκε σε Κροάτη αγά.

Χασάνι (Ελληνικό): ένας πύργος Τούρκου, που λεγόταν Χασάν, έδωσε το όνομα στην περιοχή.

Χαυτεία: Η συνοικία πήρε το όνομά της από κάποιον Χαύτα, που διατηρούσε καφενείο στην οδό Αιόλου.

Ψυρή (συνοικία): Από το επώνυμο Ψυρής, εκείνου που, τον μεσαίωνα, έκτισε στην περιοχή την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου (στην σημερινή πλατεία Ηρώων). Το επώνυμο σημαίνει Ψαριανός (ο από τα Ψαρά, το νησί που οι αρχαίοι ονόμαζαν Ψύρα ή Ψυρία).

Ψυχικό: Μια παράδοση αναφέρει ότι ο πρώτος μαραθωνοδρόμος, που στάλθηκε να αναγγείλει στους Αθηναίους τη νίκη στον Μαραθώνα (490 π. Χ.), στάθηκε εκεί, επειδή «κόντεψε να του βγει η ψυχή», με αποτέλεσμα να δώσουν αυτό το όνομα στην περιοχή. Μια άλλη ότι η Αγία Φιλοθέη άνοιξε εκεί ένα πηγάδι για τους διψασμένους χωρικούς, οπότε από αυτό το ψυχικό προέκυψε το όνομα.

(τελευταία επεξεργασία, 20 Δεκεμβρίου 2020)